

Türkçüler turançdyr

Category: Edebi makalalar, Kitapcy

написано kitapcy | 23 января, 2025

Türkçüler turançdyr TÜRKÇÜLER TURANÇDYR

Türkçüler **Türk** diýlende, diňe Türkiýe respublikasynyň raýatlaryny göz öňüne tutanok. Dünýäniň haýsy künjegibde bolsa bolsun, tapawudy ýok, türki gany bolan ýa-da türki dilleriň birinde gepleýän ähli ynsanlary TÜRK hasaplaýar. Bu düşünje terzi islese-islemesi türkçüleri turançy edýär.

Türkçüler özleri bilen bir kowumdan bolan, özleri bilen bir dilde gepleýän barça türkleriň gowulygyny isleyär. Dünýäniň niresinde bolsa-da, hiç bir türküň zyýan çekmegini, dert-alada uçramagyny islemeýärler.

Türmede oturan, watanyndan alysdan galan, zorluk-sütem astynda horluk çekýän türkler üçin aladalanýarlar. Türkçüler tussag astyndaky türkleriň garaşsyz we öňdebaryjy bolmagyny isleyärler. Bu isleg turançylygyň birinji tapgyrydyr.

Ähli türki halklaryň bileleşmegi we agzybir bolmagy-da türkçüleriň iň uly arzuwlarynyň biridir. Agzybirlikden güýç-kuwwat dogýandygyna ynanýarlar. Dünýäde goňşy ýurtlar we beýleki ýurtlar türki döwletleriň öz mümkinçiliklerine görä bileleşmäge sary neneňsi ymtlyandygyna gowy düşünyärler.

Ykdysady gatnaşyklar, medeni gatnaşyklar, ylym-bilim gatnaşyklary... Mümkinçiliklerine görä haýsy ýoluň has howpsuz, has ynamly we has netijelidigini göz öňüne tutýarlar we ädimlerine şoňa görä ädýärler.

Iň soňky maksat – ähli türkleriň bitewi syýasy bileleşigini gurmakdyr. Bu bolsa turançylygyň ikinji etabydyr.

Turan berkarar bolany bilenem iş gutarmaýar. Syýasy bileleşigiň gapdaly bilen Turanyň ebediligini hem üpjün etmek gerek. Munuň üçin ähli türkleriň güýçli bolmagy zerur. Hemme zatdan ötri gerek zat – ruhy güýç, ruhbelentlik. Her bir türk Turan diýlen bagtly geljege we munuň ebedilik boljakdygyna jany-teni bilen ynanmalydyr. Bu ynanjy ruhlarynda duýmaly we mizemez iman bilen işläp, belentliklere galmaly. Atatürküň

«Türk! Oka, buýsan, işle, ynan!» sözüniň manysy-da şudur. Türkler ýarasylyşy we taryhlary bilen öwünmäge haklydyrlar, we bu buýsanjyň güýji bilen zähmet çekmelidirler. Ruhy güýç, ynha, hut şu azm we ynançdyr.

Ruhlardaky ruhy güýçden soň kämilleşme bar. Her bir türk ylym-bilim we medeniýet bilen özüni kämilleşdirmäge borçludyr. Ylym-bilim we maglumat bolmazdan hiç zat etmek mümkin däl. Adamlar diňe ylym-bilim we medeniýet bilen ruhy taýdan şahs derejesine ýetýärler, sözüň doly manysyndaky ynsana öwrülýärler.

Sowatly we medeniýetli türk näçe köp bolsa, ylyma bolan talap hem şonça çuňňur duýulmaga başlar.

Garaşsyz türk döwletleriň ösmegi üçinem, bileleşik gurnagy üçinem türk bileleşigiň dowamlylygyny gazanmak üçinem ylym-bilim hökmany şert. Ylymda iň öňde barýan ýurt dünýäni dolandyрма hukugyna eýe bolýandyr.

Her bir türküň ylym-bilimden we medeniýetden ýüküni tutmagy Turan ýurdunyňam ylymda öňdebaryjy bolmagy, munuň netijesinde Turanyň dowamly berkararlygynyň gazanylmagy-da turançylygyň üçünji etabydyr.

Ylym-bilimde beýgelmegiň soňy ýokdur. Ylymdaky üýtgeşmeler kyýamata çenli dowam etjekdir. Türkçüleriň maksady – ylymdaky üýtgeşmeleriň lokomotiwi bolmak, şeýlelikde Turanyň galkynan we öňdebaryjy ýurt bolmagyny gazanmakdyr.

Turan behişdi ýurt bolmalydyr. Turanda ýaşaýan hiç bir raýat garyp bolmaly däldir. Turanyň garyp-gasary bolmadyk barjamly türkleri iň gowy we iň oňaly durmuş şertlerinde ýaşamalydyrlar. Turanyň sümme tokaýlary, ýaýlalary, daglarynyň garly gerişleri, dereleri, kölleri, gök deňizleriniň kenarlary jennet mysaly bolmalydyr.

Türkler şular ýaly jenneti ýerlerde kämil medeni we sungat eserlerini döredip ýaşamaly, wagtlaryny hoş geçirmeli, birlikde aýdymalaryny aýtmaly, nagmalaryny ýañlandyrmaly.

Turanyň muzeýleri, Turanyň üç ölçegli (3D) kinofilmleri we teleseriallary, Turanyň suratlary we heýkelleri, Turanyň opera we simfoniýalary, Turanyň şygryýeti, prozasy we dessanlary diňe türkleriň däl, bütun adamzadyň ruhuny joşa getirmeli. Bu

bir **Gyzyl almadyr** we taryhyň ähli döwründe türkler gyzyl almany özlerine öňdäki ýetilmeli indiki sepgit edip goýdular. Turanyň üçünji etabyna türküň gyzyl almasy diýsegem bolýar. Ählu adamlaryň bagtyýarlykda agaýana döwran sürüp ýaşamaly jenneti.

Käbir okyjylaryň Türkiýe şular ýaly galagoply ýagdaýdaka bular ýaly badyhowa arzuwlaýy nädip akyl-oýuňyza getirip bilýärsiňiz diýip soradyklaryny duýman duramok. Dünýäniň hiç wagt bir durşuna durmaýandygyny, 1989-njy ýylda Berlin diwarynyň ýykylandygyny, Gündogar bloguna (Warşawa paktyna) girýän ýurtlaryň Moskwadan uzaklaşandygyny, SSSR-den ýigrimi, Ýugoslawiýadan sekiz, Çehoslowakiýadan iki döwletiň çykandygyny, SSSR-den çykan baş döwletiň türki respublikalarydygyny, iki aýry Germaniýanyň birigendigini we bütin bularyň soňky otuz ýylyň içinde bolup geçendigini ýatdan çykarmalyň. Dünýä özgerip dur, biz näme üçin özgermeli däl? Özgerişi oňyn tarapa gönükdirmek biziň öz elimizde. Özgermek üçinem ynanmak we arzuw etmek gerek.

Ahmet B. ERCİLASUN
bercilasun@hotmail.com

«YENIÇAĞ» gazeti, 16.02.2020 ý.

Terjime eden: Guwanç MÄMİLİYEW. Edebi makalalar